

Infrastructuurplan Nederlandstalige academies in Brussel 2021-2025

De Nederlandstalige academies voor Muziek, Woord, Dans en Beeldende Kunsten, het deeltijds kunstonderwijs in Brussel, zijn een verlengstuk van het succesvolle Nederlandstalig onderwijsverhaal in de hoofdstad. Op basis van een gedeelde ambitie hebben de Vlaamse Gemeenschapscommissie - Onderwijs en de Vlaamse Overheid - coördinatie Brussel samen een investeringsplan DKO opgesteld.

Situering - Infrastructuurplan 2018

Landschap

In het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad zijn er 11 Nederlandstalige academies, verspreid over drie onderwijsnetten en met een curriculum in twee grote studierichtingen: beeldende en audiovisuele kunsten (BK) en podiumkunsten Muziek Woord Dans (MWD).

1. Vrij gesubsidieerd onderwijs:
 - Sint Lukasacademie Schaarbeek (BK) - 49197
2. gemeenschapsonderwijs GO scholengroep Brussel:
 - Academie Beeldende Kunsten Anderlecht (BK) – 49098
 - RHoK Etterbeek (BK) - 49072
 - Muziekacademie 'Chopin' Etterbeek (MWD) - 49081
 - Muziekacademie Schaarbeek 'Fiocco' (MWD) - 49056
 - Muziekacademie Anderlecht (MWD) - 49106
3. officieel gesubsidieerd onderwijs – gemeentelijke academies:
 - Academie Muziek Woord Dans St Pieters Woluwe (MWD) - 49155
 - Jetse Academie Muziek Woord Dans (MWD) - 49131
 - Hoofdstedelijke Academie voor Muziek Woord Dans (MWD) - 49031
 - Academie Muziek Woord St Agatha Berchem (MW) - 49122
 - Academie Muziek Woord St Lambrechts Woluwe (MW) - 49155

Naast de 11 hoofdvestigingsplaatsen wordt er over meer dan 50 verschillende locaties (school, bibliotheek, feestzaal, ...) lessen ingericht. Het deeltijds kunstonderwijs in Brussel ontvangt jaarlijks bijna 8.000 leerlingen, jong en oud.

Infrastructuurplan 2018

Het deeltijds kunstonderwijs heeft een hoge emancipatorische waarde en werd met de jaren steeds populairder, ook in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Hun noden en behoeften op het vlak van kwaliteitsvolle infrastructuur op maat van de academies werden echter niet gehonoreerd. De academies zijn aangewezen op lokalen en ruimten die noch in uitrusting, noch in bouwfysische kwaliteit, noch in capaciteit voldoen. In 2018 werd door de Vlaamse Overheid een infrastructuurplan opgesteld waarop toekomstig beleid zich kon baseren om de infrastructurele pijnpunten van het deeltijds kunstonderwijs in Brussel structureel aan te pakken. De infrastructuur waarop de academies kunnen beroepen werd geanalyseerd en een aantal mogelijke scenario's voor renovatie of nieuwbouw werden voorgesteld.

De scenario's in de studie gaan uit van gedeeld gebruik en voorzien daarom per case in een minimum programma in de vorm van renovatie of nieuwbouw. Enerzijds wordt het absolute minimum dat een

academie idealiter zou kunnen gebruiken becijferd. Anderzijds wordt er ook rekening gehouden met de bijkomende voordelen voor gebruikers, partnerinstellingen en buurt.

Het ontwerpend onderzoek beperkte zich tot verbeteringsvoorstellen op de hoofdvestigingsplaatsen. Het grootste deel van de scenario's houdt een nieuwbouw in. Uiteraard komen er ook een aantal aanbevelingen voor renovatie aan bod maar het ontwerpend onderzoek heeft voornamelijk aangetoond dat een – meestal kleinschalige – nieuwbouw de meest zinvolle manier van investeren is met het grootste rendement voor alle betrokkenen.

Het overzicht van investeringsbedragen stelt een totaalbudget van 19.984.392 euro voorop.

Infrastructuurplan voor het Brusselse DKO – 2018 Scenario's (p 293):

Voor de volledigheid dient vermeld dat twee academies recent nieuwe infrastructuur in gebruik namen. De hoofdvestigingsplaats van de Sint-Lukasacademie in Schaarbeek is gehuisvest in gedeelde lokalen met basis- en secundair onderwijs. De Hoofdstedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans nam nieuwe lokalen in gebruik op Campus Nieuwland.

In de gemeente Anderlecht maakt het Gemeenschapsonderwijs momenteel een masterplan op voor haar twee academies. Een deel van de bestaande gebouwen blijft behouden (schildersateliers), een deel zal mee opgenomen worden in de nieuwbouw van het KA Anderlecht. Lokalen zullen ook een gedeeld gebruik kennen. De Vlaamse Gemeenschap kende begin 2020 via het Vlaams Brusselfonds een investeringssubsidie toe voor de renovatie en inrichting van de danszaal inclusief het bijhorende sanitair, dit dossier is lopende.

Infrastructuurplan Nederlandstalige academies in Brussel 2021-2025

In 2020 werden de dossiers uit het infrastructuurplan 2018 geactualiseerd en onderzocht op haalbaarheid van realisatie (locatie, budget, timing, huidige toestand). De geïdentificeerde prioritaire dossiers betreffen het gemeentelijk DKO Sint-Agatha-Berchem, gemeentelijk DKO Sint-Pieters-Woluwe, GO-DKO Chopin en RHoK Etterbeek, gemeentelijk DKO Jette en GO-DKO Fiocco Schaarbeek. Deze vijf bouwvoorstellen van de zes academies vertegenwoordigen een geraamd bouwbudget van zo'n 10 miljoen euro en dat op basis van de momenteel beschikbare informatie.

Schoolbestuur

In een eerste stap maakt het schoolbestuur (gemeente St-Agatha-Berchem, Sint-Pieters-Woluwe, Jette en het gemeenschapsonderwijs) haar ambitie en engagement aantoonbaar via een principiële akkoord van de gemeenteraad, respectievelijk de Raad van het GO!. Van het schoolbestuur wordt verwacht dat zij het bouwprogramma voor de academie opstelt, het bouwheerschap opneemt én een eigen financiële bijdrage levert. Wanneer het bouwprogramma een nieuwbouw behelst, stelt het schoolbestuur ook het bouwperceel beschikbaar. Het schoolbestuur geeft eveneens haar akkoord op het maximaal delen in het gebruik van het gebouw met Nederlandstalige organisaties, onder andere in het kader van Brede School.

Vlaamse Gemeenschapscommissie

Om een geïntegreerde en efficiënte opvolging tijdens het bouwproces te realiseren zal de Vlaamse Gemeenschapscommissie de investeringssubsidies toekennen en instaan voor de concrete dossieropvolging. Zij biedt ondersteuning aan de schoolbesturen zonder evenwel zelf de rol van bouwheer op te nemen.

Volgend op de vraag en het engagement van het schoolbestuur kent de Vlaamse Gemeenschapscommissie een principeakkoord toe. Dat akkoord wordt omgezet in een effectieve subsidie op basis van het gunningsdossier dat het schoolbestuur indient bij de administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Voor de opvolging en begeleiding van een bouwvoorstel wordt een stuurgroep geïnstalleerd bestaande uit het schoolbestuur, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschap. De stuurgroep hakt knopen door, in consensus, en bereidt de besluitvorming van het schoolbestuur voor. Zij bewaakt het algehele bouwvoorstel binnen de financieringsenveloppe.

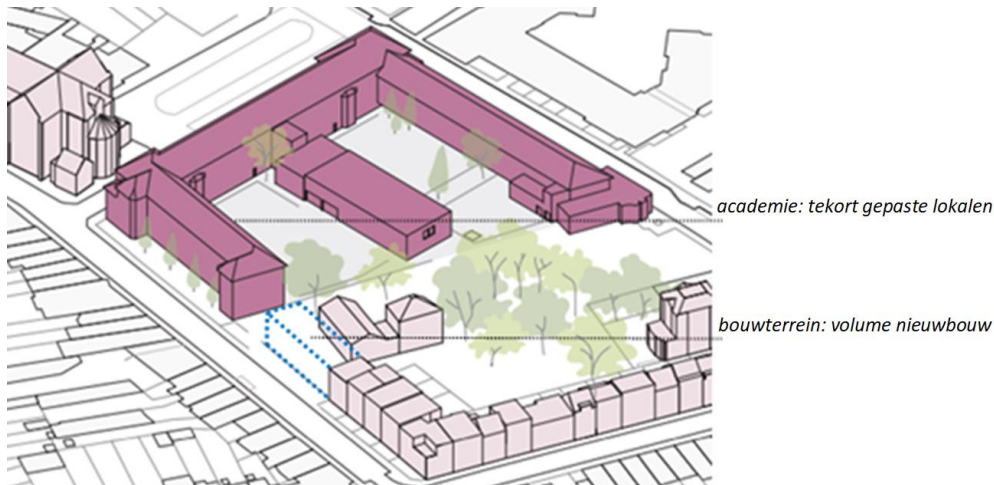
Vlaamse Gemeenschap

De Vlaamse Overheid-coördinatie Brussel maakt als partner deel uit van de stuurgroepen en kent de Vlaamse Gemeenschapscommissie een investeringsenveloppe DKO toe zoals omschreven in de nota aan de Vlaamse regering: Plan Vlaamse Veerkracht (project nr. 157) – Gemeenschapsinfrastructuur in Brussel van 21 mei 2021 (DOC.0059/1TER).

5 infrastructuurdossiers voor 6 Nederlandstalige academies

Gemeentelijke Academie voor Muziek en Woord in Sint-Agatha-Berchem

Deze academie heeft al enige tijd te kampen met een tekort aan gepaste lokalen. Bovendien moet de academie na het huidige schooljaar de leslokalen in Groot-Bijgaarden verlaten. Een tijdelijke infrastructuur wordt momenteel ingericht in het gebouw van het kinderdagverblijf 't Zandkasteeltje op de Unesco-site van het GO! in Koekelberg, middels een investeringssubsidie van de VGC (collegebesluit 20202021-0073 van 24-09-2020). Deze tijdelijke infrastructuur zal beschikbaar zijn van september 2021 tot en met augustus 2023. Daarnaast is er een tijdelijke overeenkomst goedgekeurd met de VGC voor het gebruik van een aantal ruimten op de site van Campus Comenius in Koekelberg. De gemeente Sint-Agatha-Berchem werkt aan een definitieve oplossing. Er is een terrein beschikbaar aan de Dr. Charles Leemanstraat, dat grenst aan de bestaande hoofdvestigingsplaats van de academie, waar een nieuw gebouw zal worden opgetrokken.

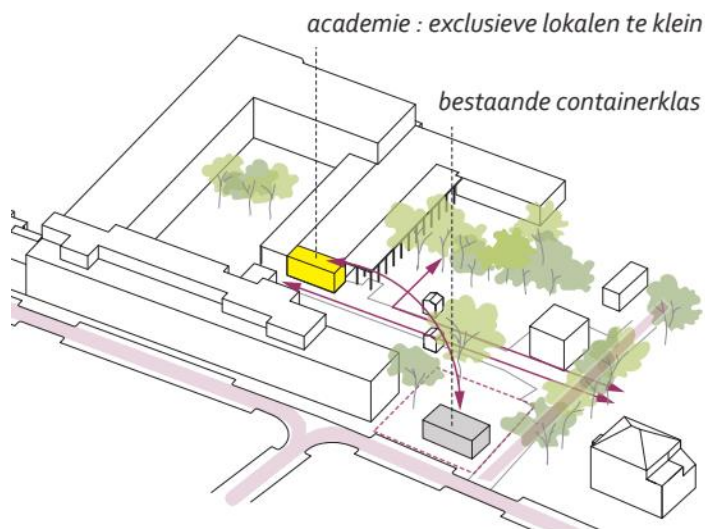
- raming budget 1.400.000 euro
 - Principeakkoord gemeente: 20 oktober 2020 / principeakkoord VGC: 17 dec 2020
 - Bouwperceel: Dr. Charles Leemanstraat 8
 - Bouwprocedure: Design and Build
- Indicative timing:
- Goedkeuring bijzonder bestek DAT 2021/006: 1 april 2021
 - Volgens de afspraken en de aangehouden timing worden de offertes van de intekenaars door de gemeente geopend op 24/06/21. Het toewijzingsverslag wordt opgemaakt tegen 14/07/21.
 - Indiening stedenbouwkundige vergunning oktober 2021 – vergunning april 2022.
 - Start bouwwerken: mei 2022 – voorlopige oplevering juni 2023

Gemeentelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans in Sint-Pieters-Woluwe

Op de hoofdvestigingsplaats van de Academie in de Henri Vandermaelenstraat is er nood aan geschikte ruimten voor lessen en groepslessen voor de studierichtingen Woord-Muziek-Instrument-Musiceren en aan een ruimte voor directie- en administratieve functies. De huidige situatie is niet langer houdbaar, haar lokalen zijn niet geschikt voor kwaliteitsvol muzisch onderwijs en onvoldoende akoestisch gescheiden.

De ligging in de oude dorpskern Stockel aan een drukke voetgangersdoorsteek en de goede bereikbaarheid via openbaar vervoer en met de wagen maken dat het schoolbestuur er de voorkeur aan geeft om haar hoofdvestiging op deze locatie te houden. Op het naastliggende terrein van de basisschool staat een containerlokaal, gebruikt voor de bewegingslessen, dat een definitieve oplossing

behoeft. Het nieuwe gebouw van het DKO zal ook daar een oplossing voor bieden in de vorm van een modulaire polyvalente ruimte die ook door het basisonderwijs zal worden gebruikt.

- raming budget 2.200.000 euro
- Principeakkoord gemeente: 15 april 2021 / principeakkoord VGC: 29 april 2021
- Bouwperceel: Henri Vandermaelenstraat 61 (basisschool Stockel)
- Bouwprocedure: *nog geen uitsluitel*

Indicative timing:

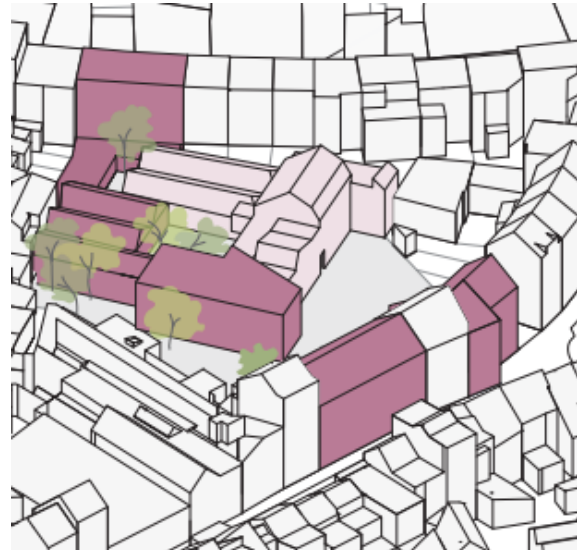
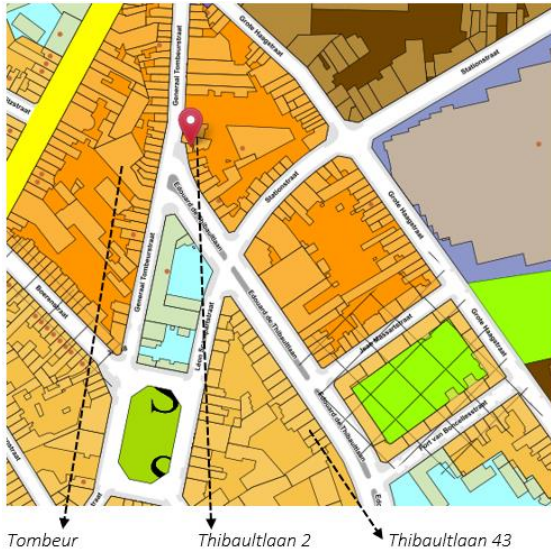
- Aanstelling bouwteam: najaar 2021
- Indiening stedenbouwkundige vergunning feb 2022 – vergunning aug 2022.
- Aanbesteding bouwwerken: najaar 2022
- Start bouwwerken: feb 2023 – voorlopige oplevering sept 2024

GO! Muziekacademie 'Chopin' en GO! Academie Beeldende kunsten RHoK in Etterbeek

Het gebouw van de Muziekacademie 'Chopin' in de Oudergemlaan is na vele jaren uitgeleefd. De inspectie van maart 2017 gaf een ongunstig advies met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De procedure tot intrekking van erkenning is voorlopig opgeschort, maar een realistische en definitieve oplossing is noodzakelijk voor het voortbestaan van de academie.

Daarnaast wil het RHoK, de GO! Academie voor Beeldende Kunsten in de Edouard de Thibaultlaan, zich herorganiseren. Op deze site bevinden zich twee gebouwen: een inkomgebouw met o.a. de conciërgewoning en het achterliggende academiegebouw. Dat gebouw is opgenomen op de Inventaris bouwkundig erfgoed van het Brussels Gewest, en ingeschreven op de bewaarlijst sinds juli 1998 (voormalige drukkerij Phobel). Het naastliggende perceel is onbebouwd en ook aan de Stationstraat is een deel van het perceel onbebouwd (nu tijdelijk in gebruik als buurtpleintje).

In een eerste onderzoek van programma stelt het schoolbestuur voor om een optimalisatie door te voeren via de oprichting van nieuwe infrastructuur op de site van de bestaande hoofdvestigingsplaats van het RHoK. Waarbij 2 bestaande gebouwen (Chopin en Thibault 43) en een terrein (Tombeur 57) worden afgestoten.

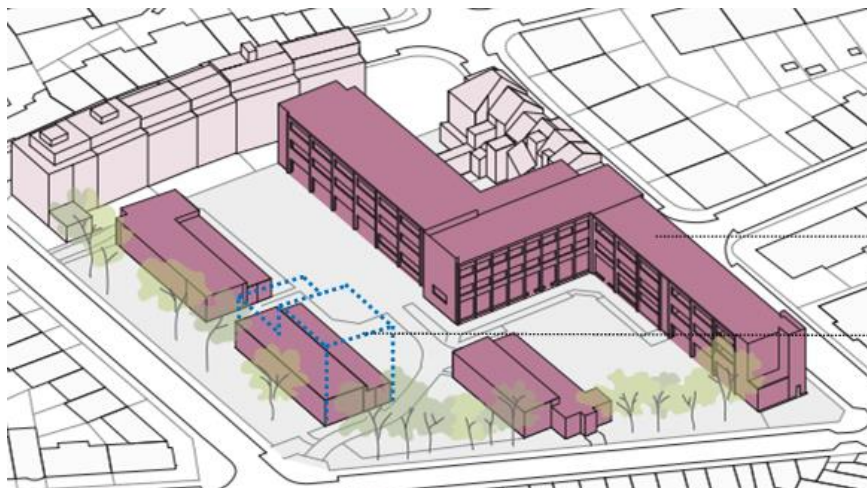

- raming budget 4.000.000 euro
 - Principeakkoord Raad van het GO!: mei 2021 / principeakkoord VGC: juli 2021
 - Bouwperceel: Thibaultlaan 2
 - Bouwprocedure: *nog geen uitsluitel*
- Indicative timing:
- Aanstelling bouwteam: najaar 2021
 - Indiening stedenbouwkundige vergunning feb 2022 –vergunning aug 2022.
 - Aanbesteding bouwwerken: najaar 2022
 - Start bouwwerken: feb 2023 – voorlopige oplevering sept 2024

Gemeentelijke Academie Muziek-Woord-Dans in Jette

Ook deze muziekacademie is in onaangepaste lokalen gehuisvest. De inspectie gaf in maart 2018 een ongunstig advies met betrekking tot de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne in de lokalen van de hoofdvestigingsplaats. Momenteel onderzoekt de gemeente Jette, via de opmaak van een volumestudie voor de site, of een reorganisatie mogelijk is. Het gaat om repetitielokalen, leslokalen voor Jazz/Pop/Rock (JPR) aanbod, een auditorium en eventueel een danszaal. Deze infrastructuur zou deels als polyvalente lokalen door het basisonderwijs kunnen gebruikt worden.

Het bouw dossier geeft ook de mogelijkheid om meer comfort te generen voor de basisschool Van Asbroeck. Op de plaats van het huidige kleuterschoolpaviljoen kan een nieuwbouw opgetrokken voor gedeeld gebruik academie-kleuterschool.

academie: tekort gepaste lokalen
negatief verslag 2018

kleuterschool + academie: nieuwbouw

- raming budget (deel DKO) 2.500.000 euro
- Principeakkoord gemeente: 9 maart 2021 / principeakkoord VGC: najaar 2021
- Bouwperceel: Hubert Van Eepoelstraat 1
- Bouwprocedure: *nog geen uitsluitel*

Indicative timing:

- Aanstelling bouwteam: voorjaar 2022
- Indiening stedenbouwkundige vergunning zomer 2022
- Aanbesteding bouwwerken: zomer 2023
- Start bouwwerken: najaar 2023 – voorlopige oplevering najaar 2024

GO! Muziekacademie 'Fiocco' in Schaarbeek

Deze campus bevat drie onderwijsinstellingen van het GO!, elk bereikbaar via een andere straat, maar uitgevend op één groot binnengebied. De tuin werkt verbindend, een grote meerwaarde voor de campus. Er is een goed contact met de buurt, ondermeer via jaarlijkse buurtconcertjes in de tuin.

De muziekacademie huist in twee aangrenzende panden aan de Lambertmontlaan, allebei herenhuizen van begin 20e eeuw. De straatgevels zijn aan renovatie toe, net zoals het sanitair. Hoewel deze werken aan de academie eerder beperkt zijn, zijn ze belangrijk om de veiligheid van de gebruikers en de bouwfysische kwaliteit van de infrastructuur voor de jaren die komen te verzekeren.

- raming budget 260.000 euro
- Principeakkoord Raad van het GO!: mei 2021 / principeakkoord VGC: juli 2021
- Bouwperceel: Lambertmontlaan 184-186 en 188
- Bouwprocedure: bouwwerken in eigen beheer

Indicative timing:

- Aanbesteding bouwwerken: najaar 2021
- Start bouwwerken: feb 2022 – voorlopige oplevering sept 2022